

Yttrande

Datum 2021-05-03

Klassificering 1.1.4

Dnr RAÄ-2021-548

Ert datum 2021-02-01

Er dnr M2020/02032

Avdelning Kulturmiljöavdelningen

Enhet Enheten för
kulturmiljöintegrering

Tillgängliga stränder – ett mer differentierat strandskydd (SOU 2020:78)

Regeringskansliet har begärt att Riksantikvarieämbetet yttrar sig över det rubricerade betänkandet.

Utredningen föreslår ett mer differentierat strandskydd. Förslagen till ändrad lagstiftning förväntas medföra lättnader i strandskyddet i stora delar av norra Sverige, medan delar av södra Sverige kan vara områden där strandskyddet bör bibehållas eller stärkas.

Synpunkter

Utredning har fokus på lättnader i strandskyddet, medan frågor om bebyggelseutveckling i förhållande till övriga värden och förutsättningar inte närmare avhandlas i samband med landsbygdsområden, vilket är en brist. En ny strandnära bebyggelse behöver också vara lämplig med avseende på värdefulla kulturmiljöer samt förutsättningar för vatten och avlopp.

Riksantikvarieämbetet ser fördelar med att landsbygdsområden tas fram inom ramen för kommunal översiktsplanering så att förslagen ställs ut och blir föremål för allmänhetens synpunkter och länsstyrelsens granskning. I översiktsplanering kan också områdenas lämplighet inom områden för riksintressen enligt 3 och 4 kap. miljöbalken klargöras.

Riksantikvarieämbetet

Box 1114
621 22 Visby

Tel 08-5191 8000

E-post registrator@raa.se

www.raa.se

Org.nr 202100-1090

Bankgiro 5052-3620

Många kommuner kan förväntas vilja inrätta landsbygdsområden. SCB redovisar statistik över bebyggda stränder m.m. som underlag i utredningen.

Riksantikvarieämbetet har tidigare utvecklat och redovisat så kallat förvaltningsindex som illustrerar varma och kalla områden, där kalla områden är sådana med låga fastighetsvärden och lågt exploateringsstryck. I betänkandet redovisas ett liknande förvaltningsindex på karta på sidan 174. Utredningens underlag, eller ett förvaltningsindexliknande underlag, bör kunna användas som stöd för uttolkningen av kriterierna för landsbygdsområden.

Efterfrågan på strandtomter vid havsstränder torde vara stor längs i stort sett hela Sveriges kust. Natur- och kulturmiljövärdena är här ofta betydande. Lättnader i strandskyddet borde därför inte införas inom de områden där LIS-områden nu inte får inrättas. Utredningens kriterium *god tillgång på mark* skulle för större tydlighet kunna ersättas *med god tillgång på stränder*.

Utredningen föreslår att strandskyddet längs mindre vattendrag upphävs, vilket utgör en stor del av nuvarande strandskydd. Längs mindre vattendrag finns i vissa fall värdefulla odlingslandskap, biologiskt kulturarv och övrig värdefull natur, samt stränder av stor betydelsefull för friluftsliv. Det är därför bra att länsstyrelsen föreslås kunna återinföra strandskydd när det behövs.

Detta beslut har fattats av överantikvarien Knut Weibull efter föredragning av utredaren Håkan Slotte. Även avdelningschefen Marja-Leena Pilvesmaa och enhetschefen Rikard Sohlenius har varit med om den slutliga handläggningen. Beslutet har signerats elektroniskt.

Knut Weibull

Håkan Slotte

Kopia till: kulturdepartementet.registrator@regeringskansliet.se
m.naturmiljoenheten@regeringskansliet.se